

VBSP 2025

Competente rebellen versterken de stem van het kind Vertel 's!

JUDITH HOVIUS - WYBREN GROOTEBOER - EVA LALIHATU

OPZET VAN DEZE WORKSHOP

1. 'Nemen we de verantwoordelijkheid om te leren luisteren – morele plicht?' - Judith Hovius
2. 'Wil de organisatie je horen – stem van kind op mesoniveau?'- Wybren Grooteboer
3. 'Stem van het kind = versterken stem van student - Eva Lalihatu
4. In gesprek

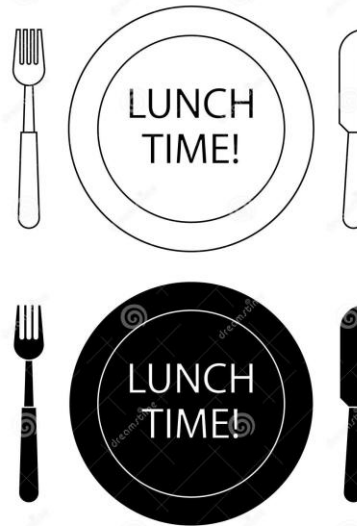
Wat leerde ik van een eerder VBSP congres?

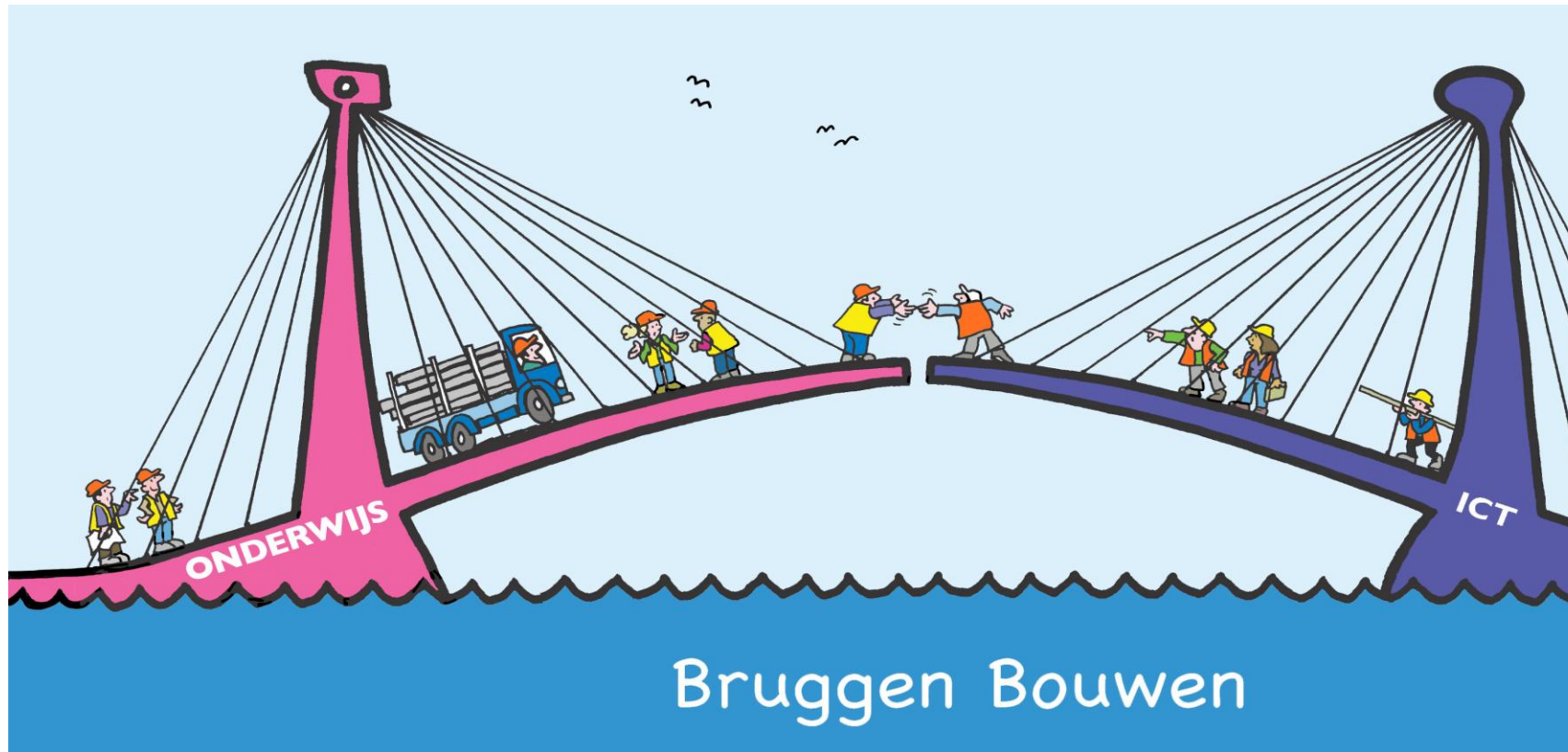
Bron: The Holocaust and World War II

WAT DEED IK MET HET EERDERE VBSP CONGRES?

LEEFWERELD/SYSTEEMWERELD VS VERANTWOORDELIJKHEID

Sambo-ICT.nl

Onze studenten doen onderzoek naar de behoefte van het kind, om hun pedagogisch klimaat te veranderen, vanuit de verantwoordelijkheid die zij in zowel leef- als systeem wereld hebben.

Veel gehoord:

Onze kinderen
kunnen niet
praten.

Ik heb al een
goede verbetering!

Ze hebben
behoefte aan
structuur/gedrag
adequaat
reactie/minder
prikkel

KIJKEN DOOR DE BRIL VAN HET KIND: WIL DE ORGANISATIE JE HOREN?

Mogelijk wel, maar vermoedelijk wel wat wat problemen

Bart Schoofs, 2018

Bron: Customer Service Our Priority (z.d.)

Jeugdige

	heelmaal mee o neens	niet o neens mee o neens	heelmaal mee eens mee eens	
1 Ik weet welke dingen ik (met ondersteuning van mijn hulpverlener) wil veranderen.			x	
2 Mijn hulpverlener en ik zijn het eens over de doelen waaraan ik in deze fase kan werken.			x	
3 Mijn hulpverlener helpt mij om te kijken of ik mijn doelen kan halen			x	
4 We zijn aan de slag gegaan met de dingen waar ik aan wilde werken/over wilde praten.			x	
5 Mijn hulpverlener luistert goed naar wat ik vertel.		x		
6 Mijn hulpverlener komt de gemaakte afspraken na.			x	
7 Ik vertrouw mijn hulpverlener in wat hij/zij zegt en doet.			x	
8 Het klikt tussen mij en mijn hulpverlener.		x		
9 Mijn hulpvrager toont begrip voor mij, wat ik ook doe of zeg			x	
10 Mijn hulpverlener vraagt goed door, om mij en mijn situatie beter te begrijpen.			x	
11 Mijn hulpverlener toont interesse in wat ik doe en hoe ik mij voel		x		
12 Als ik iets niet kan of mij iets niet lukt, durf ik dit aan te geven bij mijn hulpverlener	x			
13 In de samenwerking ben ik net zo belangrijk als mijn hulpverlener.			x	
14 Mijn hulpverlener geeft mij het gevoel dat ik zelf de baas ben over mijn hulpverleningstraject			x	
15 Mijn hulpverlener en ik zijn doelgericht bezig: stap voor stap op weg naar het einddoel.			x	
16 De kennis van mijn hulpverlener helpt mij.			x	
17 Ik kan zelf oplossingen bedenken, mijn hulpverlener helpt mij daarbij.	x			
18 De manier waarop we aan mijn doelen werken vind ik prettig.		x		
19 De manier van werken van mijn hulpverlener (tempo, praten/doen) past goed bij mij.		x		
20 Mijn hulpverlener vraagt me regelmatig of we op de goede weg zitten.		x		

Tot slot: als je denkt aan waar je nu staat, vergeleken met de start van de hulpverlening,
Hoe zie je jouw situatie op dit moment? Hoe meer je het kruisje naar rechts plaatst,
hoe beter je vindt dat het gaat. Hoe meer je het kruisje naar links plaatst, hoe slechter je het vindt gaan:

Professional

	heelmaal mee o neens	niet o neens mee o neens	heelmaal mee eens mee eens	
1 Ik weet welke dingen de cliënt (met mijn ondersteuning) wil veranderen.			x	
2 De cliënt en ik zijn het eens over de doelen waaraan hij/zij in deze fase kan werken.			x	
3 Ik help de cliënt om zijn doelen haalbaar te houden.			x	
4 We zijn aan de slag gegaan met waar de cliënt aan wilde werken/over wilde praten.		x		
5 Ik luister goed naar wat de cliënt vertelt.			x	
6 Ik kom de met de cliënt gemaakte afspraken na.			x	
7 De cliënt kan mij vertrouwen in wat ik zeg en doe.			x	
8 Het klikt tussen mij en de cliënt.		x		
9 Ik toon begrip voor de cliënt als persoon, wat hij/zij ook doet of zegt.			x	
10 Ik vraag goed door, om de cliënt en zijn situatie beter te snappen.			x	
11 Ik voel betrokkenheid naar de cliënt als persoon.			x	
12 De cliënt durft zijn zwakheden aan mij te laten zien.			x	
13 In de samenwerking voel ik mij gelijkwaardig aan de cliënt.		x		
14 De cliënt is zelf de baas (heeft de regie) over zijn hulpverleningstraject.		x		
15 Mijn cliënt en ik zijn doelgericht bezig: stap voor stap op weg naar het einddoel.			x	
16 De cliënt heeft iets aan de vakkennis die ik als hulpverlener in huis heb.			x	
17 De cliënt vindt zijn eigen oplossingen, ik heb een ondersteunende rol.			x	
18 De manier waarop we aan de doelen van de cliënt werken past bij hem/haar.			x	
19 Mijn manier van werken (tempo, praten/doen) past goed bij deze cliënt.		x		
20 Ik vraag de cliënt regelmatig of we op de goede weg zitten.		x		

Bedankt voor het invullen! Hieronder is ruimte om eventueel wat toe te lichten.

WAT DOEN WE IN HET ONDERWIJS?

- Aansluiten bij doen wat werkt en hoe je dat bespreekbaar maakt. Heftige taak voor studenten
- Toetsen op cliëntfeedback in het praktijkleren
- Stimuleren om te werken met JAS, SRS, ORS, SOFTA en andere relatief makkelijk toe te passen cliëntfeedbackinstrumenten
- Toets Kritische Kijk op jouw praktijk: zichtbaar maken welke opmerkingen en of vragen studenten kunnen stellen bij hoe de collegae samenwerkingsrelaties aangaan, systeemgericht en diversiteitssensitief werken en hoe ze bijdragen aan een positief pedagogisch klimaat en bevordert participatie en sociale inclusie.
- Toets Participatie, Inclusie, Pedagogisch Klimaat: zichtbaar cliënten betrekken bij de ontwikkeling van pedagogische zorg
- Stellingen bespreken met studenten m.b.t. machtongelijkheid, en het beoordelen van praktijkleren en kritisch zijn

HET ONDENKBARE DENKEN

Beeldbank Groningen (z.d.)

Canon Sociaal Werk (z.d.)

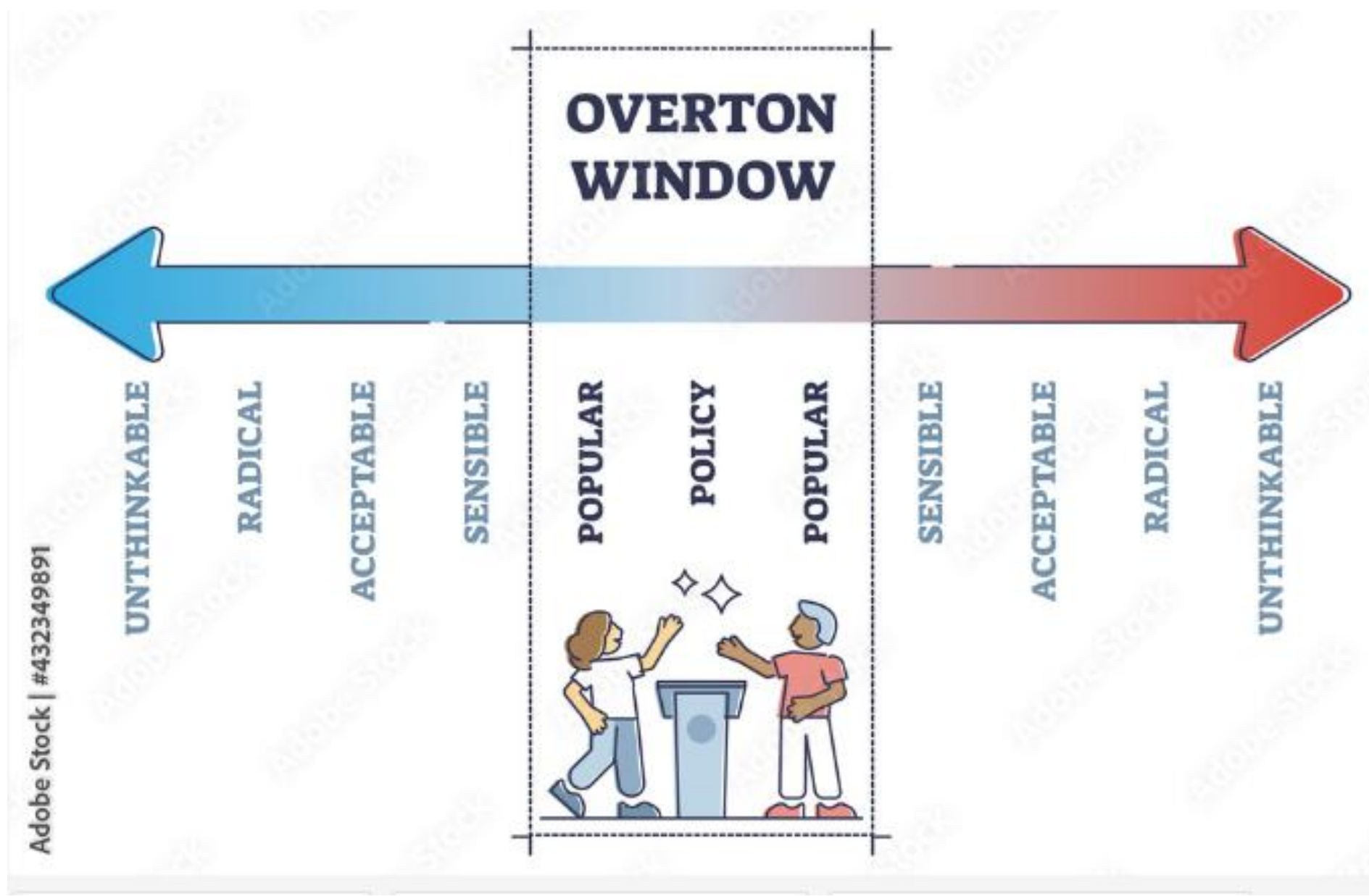
Montgomery Advertiser, via Associated Press (z.d.)

X. (z.d.)

Circulaire Zorg (z.d.)

Overton (z.d.)

Bron: iStock

**DURF JE DE OVERTUIGINGEN VAN
DE STAGEPLEK, DE OPLEIDING EN JEZELF
UIT TE DAGEN?**

VRAAG: WELKE FACTOREN SPELEN EEN ROL?

- Durf te denken dat het anders kan.
 - Hoe zou je het voor je zien?
 - Wat zijn belemmeringen?
 - Met wie zou je er over kunnen praten in de organisatie? Binnen de opleiding?
 - Welke medestanders kan je werven?
-
- Vrij naar Eva Rovers (2018)

IK DOE VANDAAG EEN STAP NAAR VOREN DOOR:...

Was ik een forel
zwom ik tegen de stroom in
lekker tegendraads.

Frits Litmaath

LITERATUUR

- De Winter, M. (2025). *Mulock Houwer en het MaagdenHuis. Over de opvoeding en vorming van competente rebellen*. Geraadpleegd op 30 september 2025 op <https://www.nji.nl/publicaties/mulock-houwer-en-het-maagdenhuis>
- Overton, J.P. *Overtonwindow*. Geraadpleegd op 30 september 2025 op <https://modelthinkers.com/mental-model/overton-window>
- Rovers, E. (2018). *Practivisme. Een handboek voor heimelijke rebellen*. Uitgeverij Prometheus.
- Van Rijsingen, R., Pijnenburg, H.P.M. (2013). *Jeugdhulpalliantieschaal (JAS) concept 7*. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen/ Entrealindenhout

FOTO VERANTWOORDING

- Dia 3
The Holocaust and World War II (z.d.). Janusz Korczak [Foto]. Geraadpleegd op 30 september op: <https://theholocaustandworldwarII.wordpress.com/2020/01/22/janusz-korczak-child-advocate/>
- Dia 5
Sambo-ICT (z.d.). Bruggen [Illustratie]. Geraadpleegd op 1 oktober 2025 op: <https://mbodigitaal.nl/wp-content/uploads/2019/03/bruggen-1024x458.jpg>
- Dia 6
Arend van Dam (z.d.). *Vakblad Sozio* [illustratie]. Geraadpleegd op 30 september 2025 op <https://www.sozio.nl/arend>
- Dia 7
Knack (2017). *Overschat* [Cartoon Bart Schoofs]. Geraadpleegd op 30 september op: <https://www.knack.be/nieuws/zelfoverschatting-door-hun-incompetentie-begrijpen-bepaalde-mensen-niet-dat-ze-incompetent-zijn/>
- Dia 8
Customer Service Our Priority (z.d.). *Leaderslink_Exclusive Flickr* [Illustratie]. Geraadpleegd op 30 september 2025 op: <https://www.flickr.com/photos/futian189/with/3699317157>
- Dia 11
Canon Sociaal Werk (z.d.). *D.Q.R. (Daan) Mulock Houwer (1903 - 1985)*. [Foto] Geraadpleegd op 30 september 2025 op: https://canonsociaalwerk.eu/nl_jz/detail/515
Circulaire Zorg (z.d.). Suzanne de Ruig. [Foto]. Geraadpleegd op 30 september op: <https://circulairezorg.nu/over-het-boek/>
De Verhalen van Groningen (z.d.). *Dr. Aletta H. Jacobs in 1928. van www.beeldbankgroningen.nl (1785-11202)*. [Foto]. Geraadpleegd op 30 september 2025 op: <https://www.deverhalenvangroningen.nl/alle-verhalen/de-vrouwenquestie-emancipatie-in-groningen>
The New York Times (October 26, 2005). Rosa Parks [Foto]. Geraadpleegd op 30 september 2025 op: https://archive.nytimes.com/www.nytimes.com/learning/teachers/featured_articles/20051026wednesday.html
X. (z.d.). Levi van Dam [Foto]. Geraadpleegd op 30 september op: <https://x.com/levivandam>
- Dia 12
Overton, J.P. (z.d.). Overton Window. [Afbeelding]. Geraadpleegd op 1 oktober op: <https://modelthinkers.com/mental-model/overton-window>